

mei 2013
#23

Nederlands kenniscentrum
voor ondergronds bouwen en
ondergronds ruimtegebruik

Nieuwsbrief

Op de agenda:

- **29 T/M 30-05-2013**
[Smart City Event](#)
- **30-05-2013**
[SKB jaarcongres 2013](#)
- **30 EN 31-05-2013**
[PAO-cursus: Bemalingen bij bouwprojecten](#)
- **31-05 T/M 7-06-2013**
[World Tunnel Congress](#)
- **4 EN 5-06-2013**
[PAO-cursus: Bouwen op slappe bodem](#)
- **6-06-2013**
[Nationaal kabels en leidingencongres](#)
- **21-06-2013**
[Slappebodemdag](#)
- **21-06-2013**
[Minisymposium Bouwen onder de stad](#)

Ook op de website:

[Schreudersprijs 2013](#)

Doet uw project al mee aan de [Schreudersprijs 2013](#)? Elke bijzondere prestatie op het gebied van ondergronds bouwen mag meedingen naar de eeuwige roem en een **cheque van 25.000 euro**. Inschrijvingen moeten binnen zijn vóór 2 sept. 2013 12.00 uur. Wees er op tijd bij!

In deze nieuwsbrief:

- [BEZOEK UIT SINGAPORE](#)
- [MINISYMPIOSIUM: BOUWEN ONDER DE STAD](#)
- [REGIE OP DE ONDERGROND](#)
- [INSPIRERENDE SESSIE CARROUSEL](#)
- [HET COB IN KAART](#)
- [VOLGENDE MAAND: DE ONDERBOUWING](#)
- [PLATFORM VEILIGHEID](#)

Bezoek uit Singapore

Vrijdag 17 mei jl. brachten twaalf hoogwaardigheidsbekleders uit Singapore een bezoek aan Arnhem om een indruk te krijgen hoe in Nederland de ordening van de ondergrond geregeld is. Het COB heeft organisator Deltares ondersteund door op deze dag haar netwerk te mobiliseren rondom ondergrondse planning.

In Singapore is de druk op de ondergrond net als in Nederland erg groot. Bovengronds is er niet veel ruimte meer, dus dat vraagt om innovatieve ingrepen in de ondergrond. In Nederland zijn we op verschillende manieren bezig de druk op de ondergrond zo goed en kwaad als het kan op te vangen. De verschillende invalshoeken en oplossingsrichtingen werden tijdens het bezoek gepresenteerd aan de Singaporese delegatie.

[>> LEES MEER OP ONZE WEBSITE](#)

De delegatie bracht onder meer een bezoek aan het ondergrondse afvaltransportsysteem (OAT) van Arnhem. (Foto: COB)

In het nieuws:

[Tweede Coentunnel open voor verkeer](#)

Op 16 mei jl. heeft minister Schultz van Haegen (Infrastructuur en Milieu) de nieuwe Tweede Coentunnel en Westrandweg (A5) geopend. Zo moet Amsterdam beter bereikbaar worden en de drukte op de ringweg A10 verminderen.

Ook interessant:

[Geonet](#)

Kent u de website [Geonet](#) al? Dit webportaal staat vol met relevante informatie op het gebied van geotechniek: dossiers, achtergronden, projecten, literatuur en doorverwijzingen naar belangrijke websites.

[Leidraad Geocommunicatie](#)

Goede samenwerking en communicatie zijn cruciaal bij het tegengaan van geotechnisch falen. Daarom heeft [Geo-Impuls](#) een Leidraad Geocommunicatie opgesteld, waarmee geotechnici, communicatie- en omgevingsmanagers van een project *samen* een communicatieplan kunnen ontwikkelen dat bijdraagt aan risicomanagement.

[>> Download de Leidraad Geocommunicatie](#)

Minisymposium: Bouwen onder de stad

Een bewogen periode van ruim tien jaar bouwen aan de Noord/Zuidlijn loopt af. Tijdens het minisymposium 'Bouwen onder de stad: kan het met minder schade?' worden de onderzoeksresultaten en de praktische toepassing voor het eerst gepresenteerd.

Bij de aanleg van de [NOORD/ZUIDLIJN](#) is veel ervaring opgedaan met ondergronds bouwen in een historische binnenstad en de effecten daarvan op de omgeving. Diverse partijen hebben de uitgebreide monitorgegevens intensief geanalyseerd en zijn tot opmerkelijke nieuwe inzichten gekomen. Deze worden gepresenteerd op het minisymposium dat [DELTAIRES](#) in samenwerking met de Noord/Zuidlijn en het COB op 21 juni aanstaande organiseert.

Op het symposium is ook aandacht voor de promotie van Mandy Korff. Zij deed onderzoek naar de invloed van diepe bouwputten op naastgelegen gebouwen op palen. De studie hangt samen met het COB-rapport [AANBEVELINGEN VOOR BOUWKUIPEN IN STEDELIJKE OMGEVING](#).

U kunt zich tot 18 juni aanmelden voor het symposium via een e-mail aan ELLEN.TERIELE@DELTAIRES.NL. Zie ook de [FLYER VAN HET SYMPOSIUM \(PDF\)](#)

Regie op de ondergrond

Begin maart kwam het [PLATFORM ORDENING EN ONDERGROND](#) bij elkaar om te spreken over het thema Regie op de ondergrond. Er bleek bij de deelnemers een grote behoefte te zijn aan concrete handvatten om regie op de ondergrond te kunnen voeren. Een werkgroep samengesteld uit leden van het platform, zowel vanuit de markt als de overheid, gaat daar verdere invulling aan geven. Woensdag 29 mei komt deze werkgroep bij elkaar om een eerste stap te zetten. Tijdens de platformbijeenkomst in juni aanstaande worden de tussenresultaten besproken.

Wilt u meer weten over het platform of de werkgroep? Neem dan contact op met coördinator Jantien van den Berg via JANTIEN.VANDENBERG@COB.NL of 0182 540 660.

Inspirerende sessie Carrousel

Na een succesvolle eerste inspirerende bijeenkomst van de Carrousel in januari, stond dinsdag 21 mei alweer de tweede sessie op de agenda. Het thema was deze keer: businesscases en verdienmodellen van de ondergrond

[SKB](#) en het COB organiseren onder de naam [CARROUSEL ONDERGROND EN ORDENING](#) een community of practice voor integrale vraagstukken rond de ruimtelijke ordening en ontwikkeling van de ondergrond. Onder leiding van de

[Bouw Maastunnel](#)

Op YouTube staat een bijzondere video van de bouw van de Maastunnel. Met historische beelden en een polygoonstern worden veel technische details toegelicht.

[>> Bekijk op YouTube](#)

Nieuw op de kennisbank:

Op 22 mei jl. is de [handreiking Veiligheid ondergrondse bouwwerken](#) gepresenteerd, een boekje vol praktische en eenduidige adviezen over de aanpak van ondergrondse veiligheid. U kunt de publicatie gratis downloaden vanaf de [kennisbank](#).

nieuwe facilitator Henk Werksma en twee gastsprekers, Stijn Liefland en Rudy van Stratum, zijn de deelnemers op 21 mei jl. geïnspireerd geraakt over het slim financieren van duurzaamheid en relaties leggen naar de ondergrond.

In het najaar organiseert de Carrousel weer een [FLEXIVAL](#). Meer informatie volgt binnenkort.

"Na een klein college over waarde, rendementen, (residuele) grondwaarden en ons huidige grondexploitatiesysteem zijn we aan de slag gegaan met de beslisboom voor een slimme financiering", vertelt COB-coördinator Jantien van den Berg. "Welke stappen moet je doorlopen en welke vragen moet je beantwoorden om zicht te krijgen op de verdienmogelijkheden die er zijn en de rendementen die je kunt maken?"

[>> LEES MEER OP ONZE WEBSITE](#)

Heeft u interesse in deelname aan de Carrousel? Neem dan contact op met het COB (INFO@COB.NL, 0182 540 660) of SKB (INFO@SKBODEM.NL, 0182 540 690).

Het COB in kaart

Op de website vindt u veel informatie over wat het COB allemaal doet. We proberen hierbij zo volledig mogelijk te zijn, maar misschien dat het toch lastig is om een compleet beeld te krijgen. Daarom hebben we [HET COB IN KAART](#) gemaakt. Een tweetal overzichten waarin u enerzijds [ALLE ACTIVITEITEN OP EEN RIJ](#) hebt en anderzijds ziet hoe de [PARTICIPANTEN HIERAAN DEELNEMEN](#). De schema's zijn deze week ververst met up-to-date informatie.

Oproep

De tweede Onderbouwing van dit jaar verschijnt eind september. **Heeft u nieuwtjes, projecten of achtergrondverhalen die u met het netwerk wilt delen, laat het ons dan weten.** We nemen de ideeën mee bij het samenstellen van het blad en soms kunnen we er direct aandacht aan besteden op onze website. Suggesties voor de Onderbouwing van september moeten binnen zijn vóór maandag 17 juni 2013.

Volgende maand: de Onderbouwing

Begin juni verschijnt de nieuwe editie van [DE ONDERBOUWING](#). Het themagedeelte van het magazine gaat dit keer over het beheer en onderhoud van ondergrondse constructies. We hebben onder meer een interview met Marcel Hertogh, hoogleraar TU Delft, en artikelen over het DBFM-contract van de Tweede Coentunnel, het toepassen van inspectietechnieken en het realiseren van parkeergarages volgens een standaardconcept. En dat is alleen nog maar binnen het thema: ook erbuiten hebben we veel interessante verhalen. Houd u deурmat en de nieuwsbrief dan ook goed in de gaten!

De meesten van u ontvangen de Onderbouwing automatisch. Daarnaast wordt de inhoud compleet online gepubliceerd in de Verdieping: WWW.COB.NL/VERDIEPING. De artikelen worden hier bovendien aangevuld met verwijzingen, extra beeld en achtergrondinformatie. Mocht u een (extra) exemplaar van het gedrukte blad willen ontvangen, neem dan contact op met het secretariaat via INFO@COB.NL of 0182 540 660.

Platform Veiligheid

Vanaf de start in september 2012 is het [PLATFORM VEILIGHEID](#) een succes. De bijeenkomsten worden druk bezocht, de deelnemers zijn enthousiast en er komen diverse initiatieven uit voort. Op donderdag 13 juni aanstaande zijn de deelnemers te gast bij [NEDMOBIEL](#) in Breda voor de vierde bijeenkomst. Er wordt dan gesproken over het thema Voorlichting aan tunnelgebruikers.

Heeft u interesse in deelname aan het Platform Veiligheid? Neem dan contact op met coördinator Thijs Ruland via THIJS.RULAND@COB.NL of 0182 540 660.

Volg ons op Twitter [@COBTWEET](#)

Heeft u leuke of interessante nieuwtjes, wetenswaardigheden of agenda-items?

Stuur ze dan naar redactie@cob.nl. We ontvangen uw bijdrage graag!

U ontvangt deze e-mail omdat u heeft deelgenomen aan een of meerdere activiteiten van het COB. Ontvangt u liever geen nieuwsbrieven meer van het COB? Dan kunt u zich [hier](#) afmelden